

Joensuun Tiedepuisto, 4.2.2018

Hiilineutraali kiertotalous

Heikki Sorasahi, kiertotalouden asiantuntija, Sitra

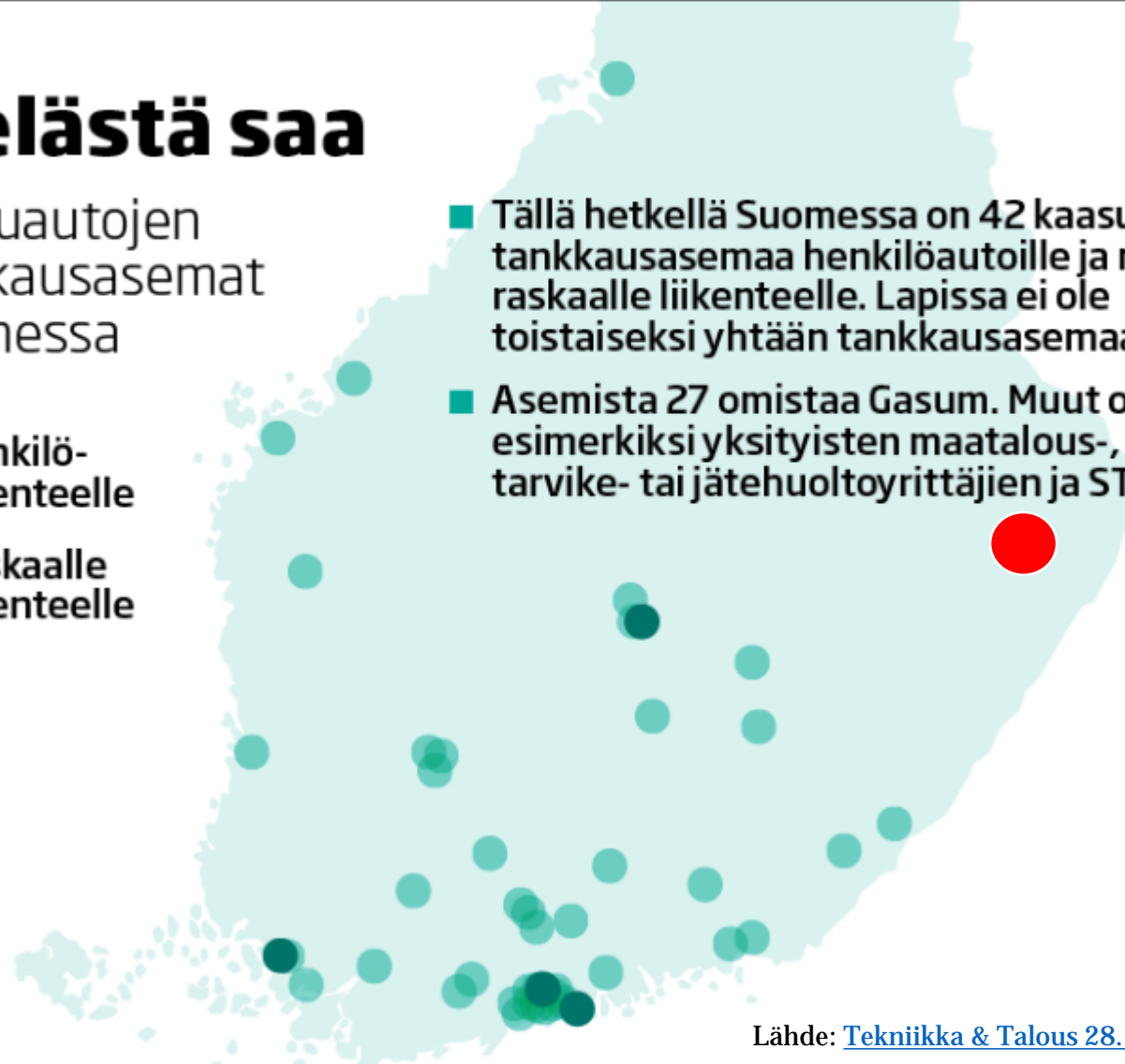
Kaasuauton hankintahinta on samaa tasoa tai jopa halvempi kuin bensiiniautolla.

Etelästä saa

Kaasuautojen tankkausasemat Suomessa

- Henkilöliikenteelle
- Raskaalle liikenteelle

- Tällä hetkellä Suomessa on 42 kaasutankkausasemaa henkilöautoille ja neljä raskaalle liikenteelle. Lapissa ei ole toistaiseksi yhtään tankkausasemaa.
- Asemista 27 omistaa Gasum. Muut ovat esimerkiksi yksityisten maatalous-, elintarvike- tai jätehuoltoyritysten ja ST1:n.

Lähde: [Tekniikka & Talous 28.1.2019](#)

VISIO

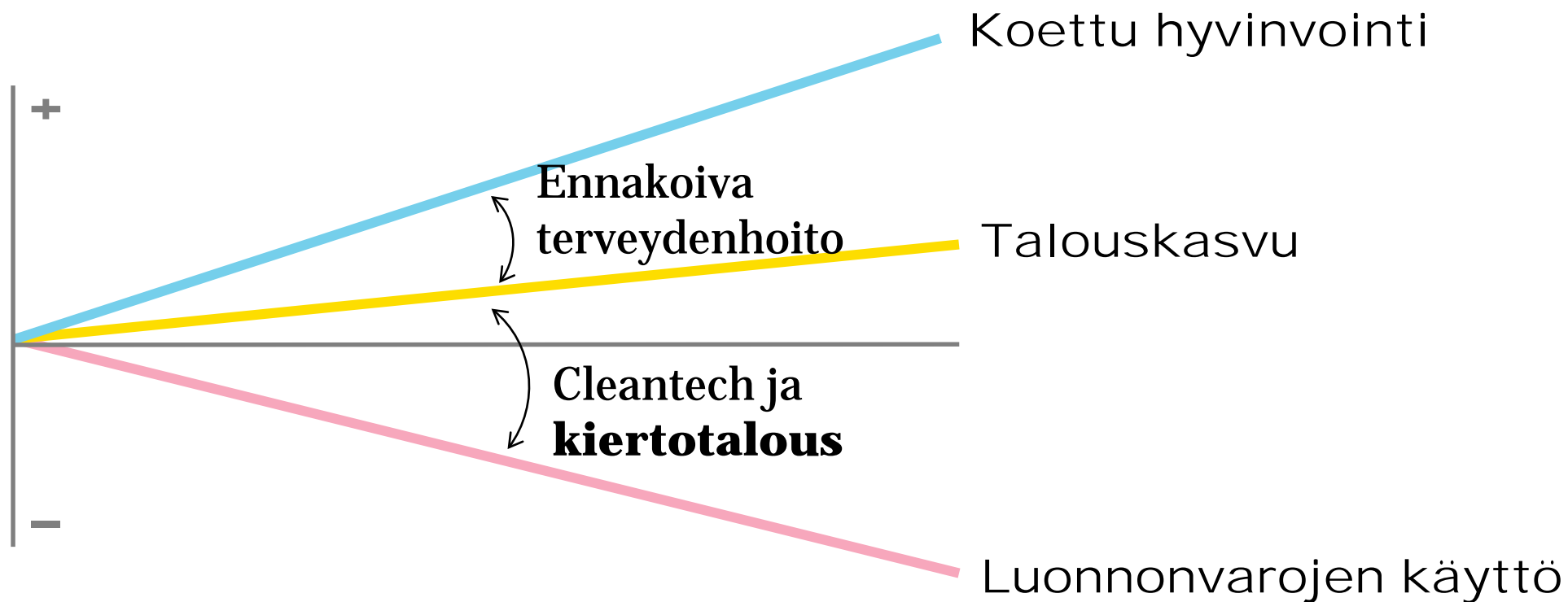
**Suomi menestyy
kestävän hyvinvoinnin
edelläkävijänä.**

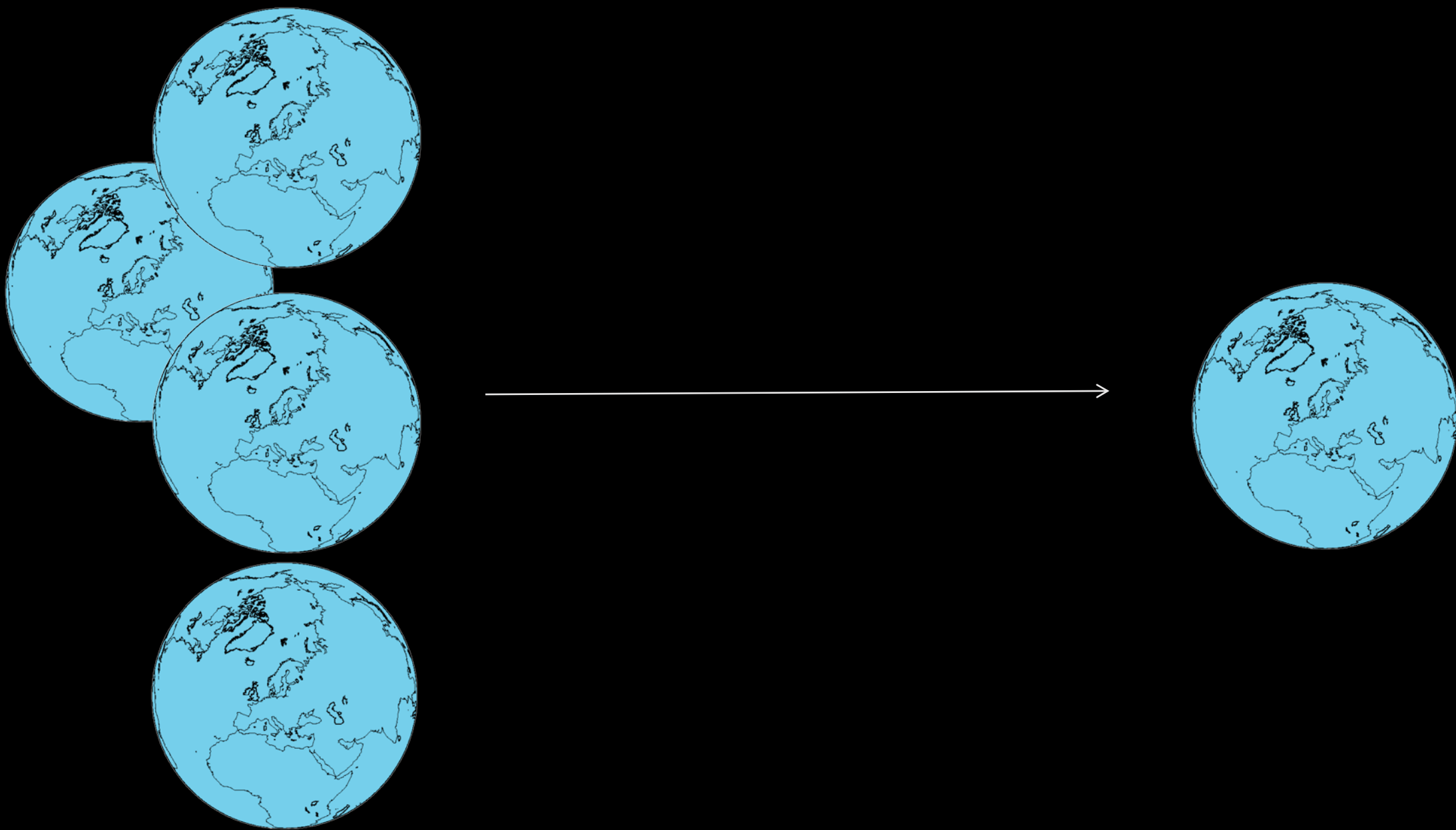

SITRA

AIKAMME SUURIN HAASTE:

Koetun hyvinvoinnin ja talouskasvun irtikytkentä luonnonvarojen kulutuksesta

Maailma on täynnä tehottomuutta, hukkaa ja jätettä, vaikka ylitämme jo kantokyvyn rajat

Keskimäärin materiaaleja käytetään Euroopassa vain kerran.

(Ellen MacArthur Foundation 2015)

Autot ovat käyttämättömänä 92-98 % ajasta.

(Useita lähteitä, e.g. EEA 2015; Material Economics 2018)

Kolmannes ruuasta menee hukkaan ruoantuotannon arvoketjussa.

(UN FAO)

67 % kasvihuonekaasupäästöistä liittyy materiaaleihin.

(UNDP 2017)

Toimistot ovat tyhjinä 60 % ajasta.

(GSA Office of Governmentwide Policy 2011)

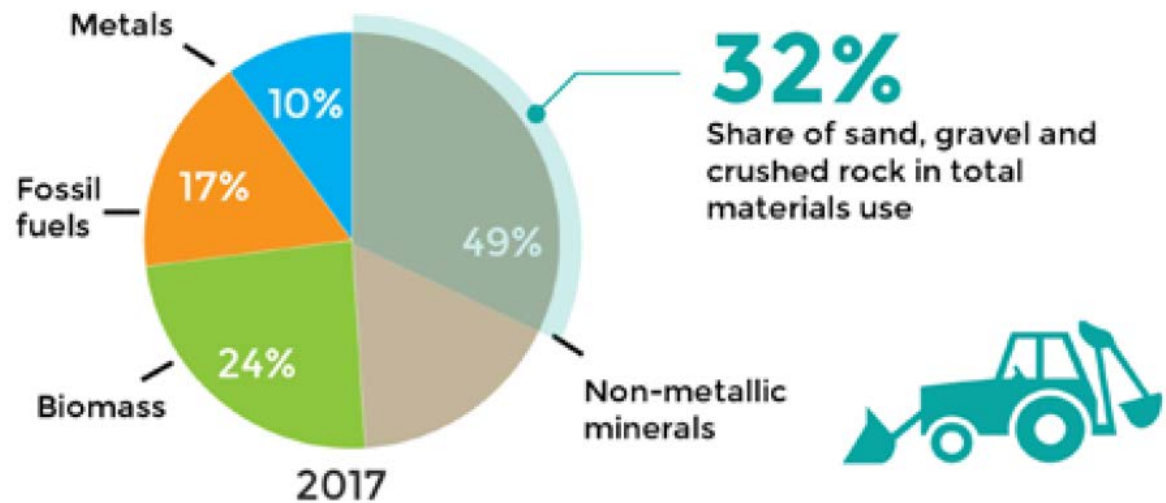
Vain 9,1% globaalin talouden materiaaleista säilyy kierrossa.

(Circle Economy 2018)

12 miljardia tonnia muovijätettä päätyy kaatopaikalle tai luontoon vuoteen 2050 mennessä.

(Geyer et al. 2017)

Business-as-usual: By 2060 materials use will more than double

MATERIAL ECONOMICS

THE CIRCULAR ECONOMY

A POWERFUL FORCE FOR CLIMATE MITIGATION

*Transformative innovation for prosperous
and low-carbon industry*

SITRA

European
Climate Foundation

elt Climate-KIC

Climate-KIC is supported by the
EU, a body of the European Union

ENERGY TRANSITIONS
COMMISSION

ELLEN
MACARTHUR
FOUNDATION

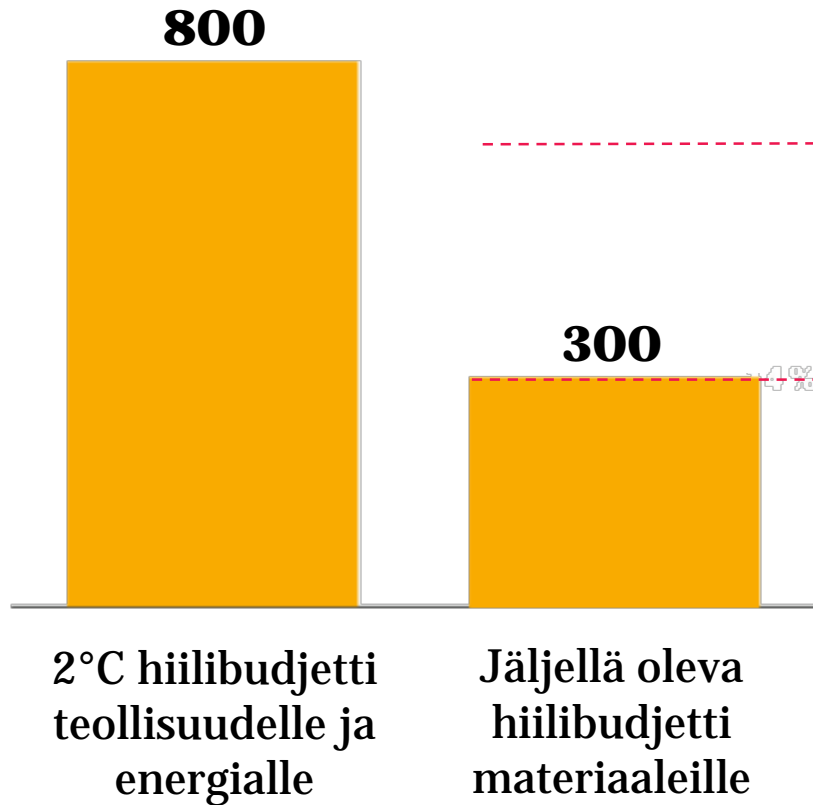
MAVA
FONDATION POUR LA NATURE

ClimateWorks
FOUNDATION

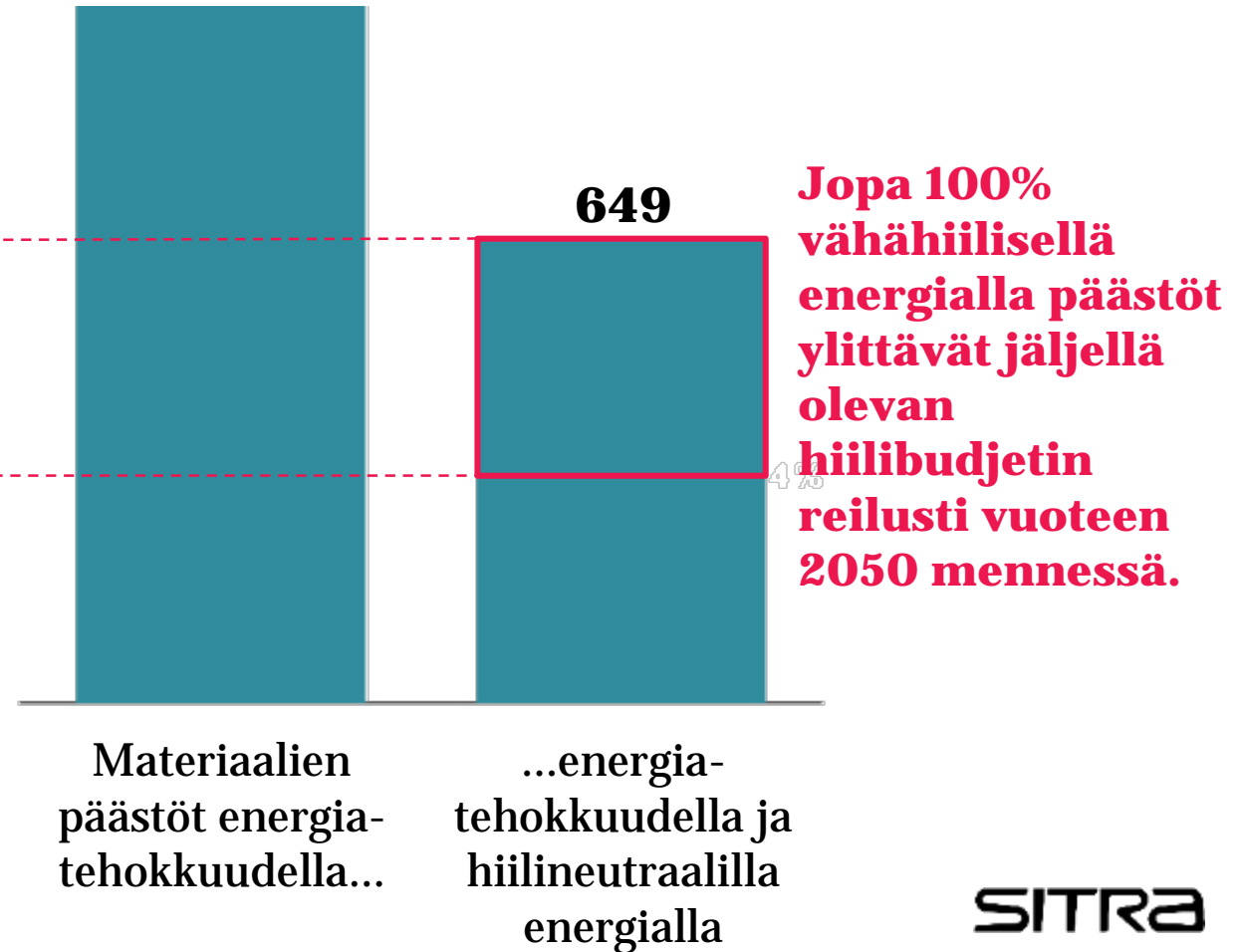

Yksin materiaalien tuotanto riskeeraa jäljellä olevan hiilibudjetin ylittämisen kahden asteen skenaariossa

Hiilibudjetti vuoteen 2100 (Gt tonnia CO₂)

CO₂-päästöt materiaalien tuotannosta (Gt tonnia CO₂)

Materiaalien kiertotalous on välttämätöntä Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi

Nyt on ensisijaisen tärkeää kytkeä kiertotalous- ja ilmastotoimet tiiviisti yhteen.

Vain neljän materiaalin – teräksen, sementin, alumiinin ja muovien – tuotanto ja käyttö täyttävät jäljellä olevan hiilibudjetin vuoteen 2100 mennessä.

Kiertotaloudella voidaan vähentää EU:n raskaan teollisuuden päästöjä 56 % vuoteen 2050 mennessä.

Kiertotalouden viisi liiketoimintamallia

Tuote palveluna

Asiakas maksaa tietystä toiminnosta tai suorituskyvystä ja välttyy omistamisen riskeiltä. Omistajuuden kokonaiskustannukset säilyvät palveluntarjoajalla, ja tuloja kertyy esim. liisaus- tai vuokrasopimuksesta.

Uusiutuvuus

Tuotteissa ja niiden suunnittelussa suositaan uusiutuvia, kierrätettäviä ja biohajoavia materiaaleja sekä ekosuunnittelun periaatteita. **Fossiilisia energianlähteitä korvataan uusiutuvilla tai vähähiilisillä vaihtoehdoilla.**

Tuote-elinkaaren pidentäminen

Tuotteita pidetään alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan mahdollisimman pitkään tai useita käyttökertoja mm. korjaamisen ja kunnostuksen keinoin, jolloin uusien tuotteiden ostamisen ja valmistamisen tarve vähenee.

Jakamislustat

Digipohjaisilla alustoilla edistetään tavaroiden ja resurssien käyttöasteiden kasvattamista ja elinkaaren pidentämistä mm. vuokrauksen, myymisen, jakamisen ja uudelleenkäytön myötä.

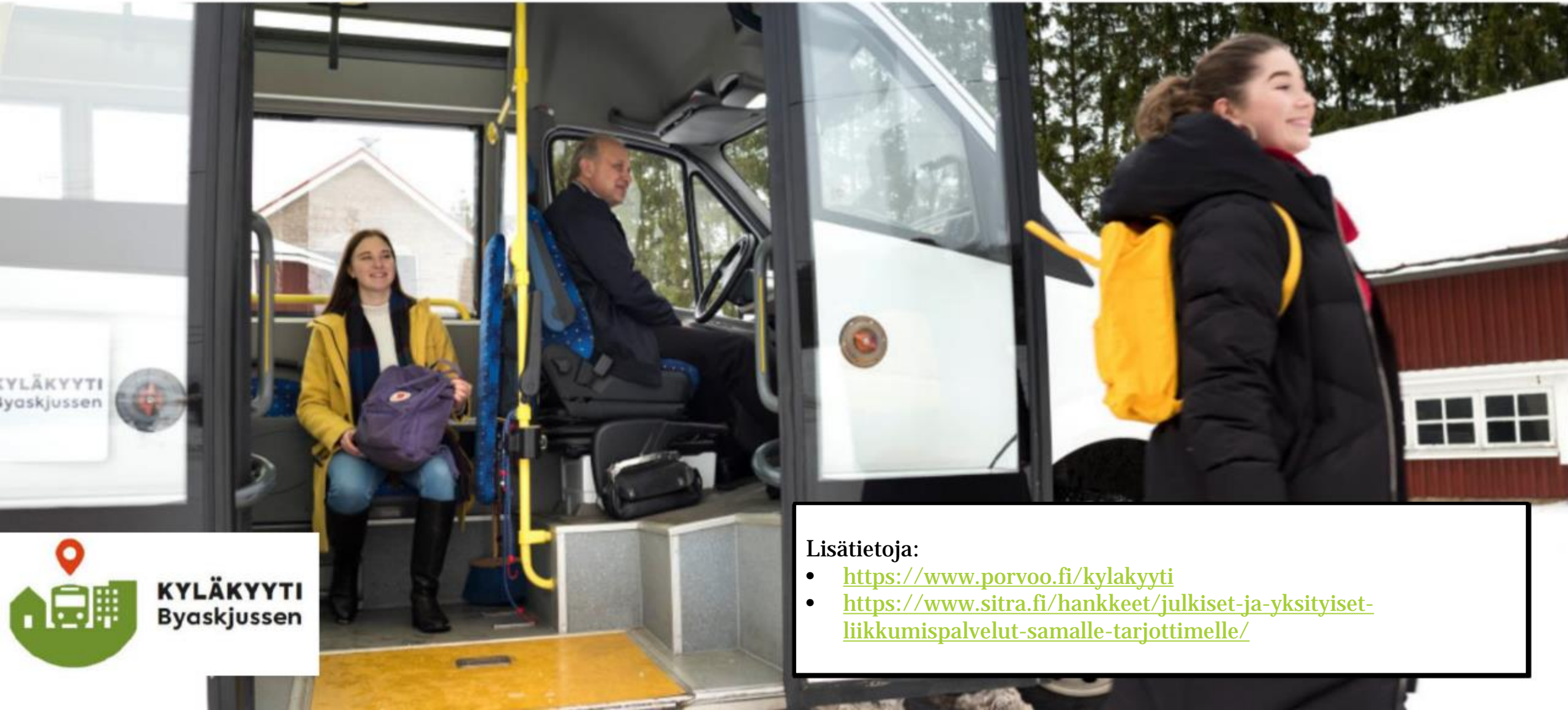
Resurssitehokkuus & kierrätys

Teknologinen kehitys mahdollistaa resurssitehokkuuden kasvun arvoketjuissa, prosesseissa ja tuotteissa sekä tehokkaamman kierrätyksen. **Sivuvirrat ovat arvokasta raaka-ainetta uusiotuotteisiin ja -materiaaleihin.**

Kaikki keinot tarvitaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi

1. Vähentämällä päästöjä tuottavan liikenteen suoritetta (kilometrejä) ja parantamalla muilla tavoin liikennejärjestelmän energiatehokkuutta.
  - Ajoneuvokilometrien kasvu taittuu ja lähtee laskuun 2025
  - Raide- ja linja-autoliikenteen, pyöräilyn sekä kävelyn yhteenlasketun matkasuoritteen tuplaantuminen 2045 mennessä.
  - Panostetaan jaettuun liikkumiseen, matkaketjuihin, liikkumisen palveluihin
2. Siirtymällä liikennevälineissä vähäpäästöisiin tai päästöttömiin teknologioihin (esimerkiksi sähkö- ja kaasautot).
3. Ottamalla käyttöön entistä vähäpäästöisempiä tai uusiutuvia polttoaineita.

Porvoon ja Loviisan Kyläkytyi yhdistää taksi- ja bussimatkan piirteitä

Lisätietoja:

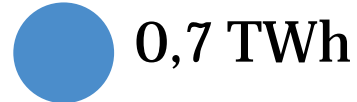
- <https://www.porvoo.fi/kylakyyti>
- <https://www.sitra.fi/hankkeet/julkiset-ja-yksityiset-liikkumispalvelut-samalle-tarjottimelle/>

Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää kolmella tavalla

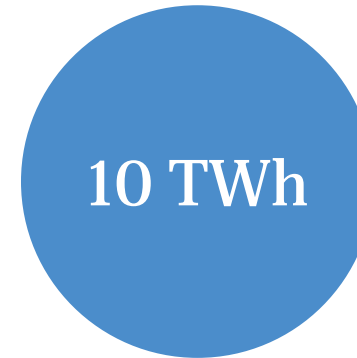
1. Vähentämällä päästöjä tuottavan liikenteen suoritetta (kilometrejä) ja parantamalla muilla tavoin liikennejärjestelmän energiatehokkuutta.
2. Siirtymällä liikennevälineissä vähäpäästöisiin tai päästöttömiin teknologioihin (esimerkiksi sähkö- ja kaasautot).
3. Ottamalla käyttöön entistä vähäpäästöisempiä tai uusiutuvia polttoaineita.

Biokaasulla paljon käyttökohteita, joissa vähentää päästöjä

Biokaasun käyttö Suomessa 2017

Biokaasun tuotantopotentiaali Suomessa 2030¹

Sähkön- ja lämmöntuotanto

- Voidaan polttaa maakaasun tapaan sähköksi ja lämmöksi
- Suurin biokaasun käyttökohde tällä hetkellä

Liikenne

- Korkein taloudellinen lisäarvo
- Voi korvata maakaasua ja muita polttoaineita
- 2016 0,02 TWh eli puolet liikennekaasusta biometaania
- Raskaan liikenteen polttoaineen kulutus 20 TWh vuonna 2017
- Henkilöautoliikenteen polttoaineen kulutus 25 TWh vuonna 2017

Teollisuus

- Voi korvata maakaasua ja muita polttoaineita
- Esim. öljynjalostuksessa 3,4 TWh biokaasua maakaasun sijaan vähentäisi päästöjä 0,6 Mt²
- Teollisuuden polttoainekulutus 100 TWh vuonna 2016

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

Kiitos!

Heikki Sorasahi

Heikki.Sorasahi@sitra.fi

@hsorasahi

sitra.fi

@sitrafund

SITRA